FERVOJA ESPERANTISTO

Informilo de Germana Esperanta Fervojista Asocio

STIFTUNG BSW

Mitteilungsblatt der Deutschen Eisenbahner-Esperanto-Vereinigung
in der Stiftung Bahn-Sozialwerk

Fondita 1952 | Numero 1 | Januaro/Marto 2010

Einweihung des Zamenhof-Denkmals in der Esperantostadt Herzberg am 15.12.2009
(Bericht Seite 2)
Foto: Germana Esperanto-Centro/Interkultura Centro Herzberg

Zamenhof- Denkmal in Herzberg

In Herzberg, in der unser langjähriger Vorsitzender Joachim Gießner Bahnhofvorsteher und Esperantopionier war, wurde ein Zamenhof-Denkmal erstellt. Am 15. Dezember 2009 (genau am 150. Geburtstag des Initiators von Esperanto) weihte Bürgermeister Walter zusammen mit Peter Zilvar dieses Denkmal ein. Der Sockel ist aus schwarzem und die Zamenhof-Büste aus weißem Marmor. Chinesische Künstler haben ein außergewöhnliches Werk der Erinnerung an den Schöpfer von Esperanto geschaffen. Zu danken ist Prof. LEE Jungkee aus Korea, der die Kontakte zu wirklich kompetenten chinesischen Esperantisten, wie Prof. Semio, Frau Jadobelaund besonders zu Herrn Chielismo herstellte.

Esperantisten aus 15 Ländern halfen bei der Finanzierung der bedeutenten Gedenkstätte. Sie erwarben gutaussehende Zamenhof-Bausteine im Wert von je 50 €.

Etwa 50 Personen nahmen an der Einweihungsfeier des Zamenhof-Denkmals neben dem Wasserrad und der Fußgängerzone von Herzberg teil. Vertreter der Parteien, Schuldirektoren, Pfarrer, Vertreter anderer Kulturorganisationen, Esperantosprecher und andere waren anwesend.

Danach wurde im Rittersaal des Schlosses Herzberg der runde Geburtstag von Dr. Ludoviko Lazara Zamenhof gefeiert. Im Fond des Saales hing ein großformatiges Zamenhof-Ölbild, das sicher künstlerisch einmalig ist. Bürgermeister Walter hieß die Vertreter der Presse, das Stadtradio Göttingen und etwa 70 Gäste willkommen. Otto Otton Kern hielt die ausgezeichnete Festrede aus der Feder von Alexander Korjenkov aus Kaliningrad, Russland, der wegen Krankheit leider nicht kommen konnte.

Der Chor des Gymnasiums sang u. a. die Europahymne und „La Espero". Ulrich Kohlrusch spielte auf dem Klavier sorgsam ausgesuchte Musikstücke berühmter Komponisten. Persönliche Grußworte schlossen sich an. Peter Zilvar übergab eine Originalpostkarte mit persönlicher Unterschrift von Dr. Zamenhof an Bürgermeister Walter, der für das Museumsstück dankte.

Unsere Vereinigung war bei den Feierlichkeiten durch den Vorsitzender Achim Meinel und Helga Vogelsang vertreten.

Bitte unterstützen Sie noch die Finanzierung des Denkmals! Einzelheiten hierzu finden Sie im Fervoja Esperantisto Nummer 4/2009 auf Seite 5.

Zweisprachige Tafel über dem Eingang zum Turismusbüro (Altes Rathaus) in Herzberg

Wichtige Mitteilung für unsere Senioren!

Leipzig, die Stadt der Vergangenheit, der Gegenwart und der Zukunft

Unser Seniorentreffen findet am Mittwoch/Donnerstag 28./29. April 2010 in Leipzig statt. Wir wohnen im Hotel „ibis Leipzig Zentrum", Brühl 69, Tel.: 0341-2 18 60.

Ein Doppelzimmer kostet 82,00 € pro Übernachtung, inkl. Frühstück.

Ein Einzelzimmer 72,00 € pro Übernachtung, inkl. Frühstück. Die Preise scheinen etwas hoch zu sein, was aber durch die Nähe zum Hauptbahnhof und zur Tourist Information wieder ausgeglichen wird. Das Hotel liegt ca. 200 m vom Hauptbahnhof entfernt und der Treffpunkt für unsere Ausflüge ist ungefähr 150 m vom Hotel entfernt. Hierdurch sparen wir eine Menge an Zeit und Fahrtkosten für den öffentlichen Nahverkehr.

Wir treffen uns diesmal nicht zum Mittagessen, sondern um **14:45 Uhr an der Tourist Information,** Richard-Wagner-Str. 1, Tel.: 0341-7104-285, (ca. 150 m vom Hotel entfernt), zu einem Spaziergang durch Stadt.

Anmeldungen zur Teilnahme bitte **ab sofort** formlos an Rolf Terjung, Finkenschlag 68, 47279 Duisburg oder per Telefon / Fax: 0203-72 40 95, E-Mail: elro.terjung@t-online.de. Nach dem 10. April 2010 eingehende Anmeldungen können nicht mehr berücksichtigt werden.

Ein detailliertes Programm wird Ihnen zugeschickt.

Bis in Leipzig.

INVITON

al la 62-a Kongreso de la Internacia Fervojista Esperanto Federacio Sofio, Bulgario, de la 8-a ĝis la 15-a de majo 2010

La bulgaraj fervojistoj esperantistaj tutkore invitas vin partopreni la 62-an kongreson de IFEF, kiu okazos de la **8-a ĝis 15-a de majo 2010 jaro** en Sofio - la ĉefurbo de Bulgario. Nia federacio akceptas organizi je 4-a fojo IFEF Kongreson. La esperantistoj kiuj vizitis la kongresojn en Varna 1968, en la turisma komplekso "Suna bordo" 1984 kaj en Plovdiv 2002 memoras la agrable travivitajn tagojn en Bulgario.

Ni esperas, ke denove ni sukcesos kaj vi restos kontentaj pro nia gastamo. Ni atendas vin senpacience amase vizitote la kongreson.

Bonan alvenon en Sofio!

Adreso de LKK: 62-a Kongreso de IFEF, str. "Ivan Vazov" 3, 1080 - Sofio, Bulgario
Tel: +359 887090163, +359 889362523; Fakso: (+3592) 987 71 51
Retadreso: veskam@abv.bg, petia_aleks@abv.bg, renag@mail.bg

Aliĝiloj riceveblaj ĉe Achim Meinel, tel. 03322-425888

Ĉu vi rememoras ?

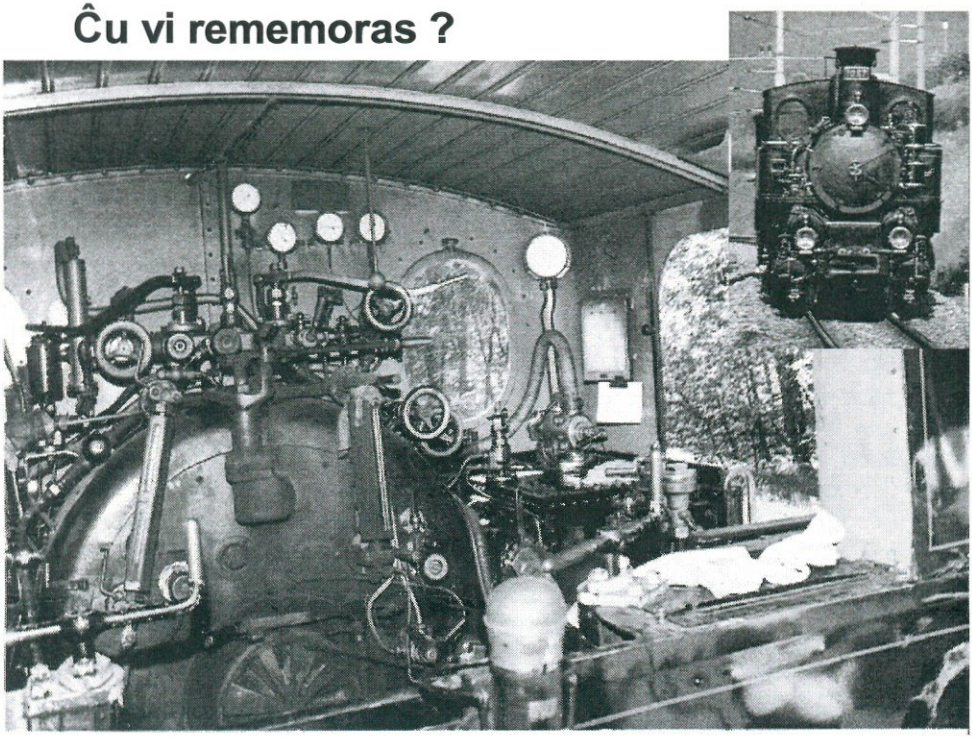

Mia kolego kaj amiko el Svisio, Kurt Greutert, sendis al mi tiujn bildojn. Temas pri la lokomotivo HG 3/3 1067 de la "Ballenberg Dampfbahn" en Brienz en 1910.
Ricevante la bildojn, mia tiama deĵortempo memore leviĝis. La kondukistejo aspektas al mi konate. Mi rekonas eĉ multajn instalaĵojn:
Dekstre estas la kondukista bremsregvalvo Westinghouse.
Jen estas ankaŭ la reguligilo.Trans la reguligilo fluas vaporo al la vaporomaŝino. Ofte ĝi havas levumilon. Sur la bildo vi vidas ventilkorpon kaj izolitan tubon.
La unua manometro havas du montrilojn por la aerpremoj en la konduktubo kaj por la bremspremo.
La manradoj estas, laŭvice, por la aerpumpilo, akva nutropumpilo kaj la blovilo.
Krome okazis la lumigo per petrollampoj, kio aldone okupas la hejtiston.
Tiaj lokomotivoj funkcias ankoraŭ en la muzeofervojo ĉe Bremen. Pri tiuj beletaj vaporlokomotivoj gojigas kore

Dieter Hartig

Aflikta tasko
Bedrückende Aufgabe

Während des Kongresses in Warschau bat mich meine Freundin aus den USA, eine internationale Gruppe durch die DDR und Polen zu Sehendwürdigkeiten zu führen. U. a. zur Schwarzen Madonna in Tschenstochau und zum Konzentrationslager Treblinka. Ungern machte ich das, aber ich hatte es versprochen.

Eine Gruppe von etwa 20 Personen, Frauen und Männer, junge und alte, aus allen Teilen der Welt übernahm ich am Bus. Der Besuch in Tschenstochau verlief problemlos. Anders dagegen der in Treblinka. Treblinka kann ich nicht beschreiben – es ist der reinste Horror. Mich traf ein Schock. Meine Gruppe ließ sich zum Mittagessen in das nahegelegene Restaurant einladen. Der Fahrer Gwozden (ein Serbe) und ich wechselten einen Blick. Wir verstanden die Welt nicht mehr. Ich konnte die Tränen nicht zurückhalten.

Nach etwa 40 Minuten kam die Gruppe zurück, eifrig diskutierend, unbeeindruckt.

Wir setzten die Fahrt fort - Völkerschlachtdenkmal in Leipzig, Kyffhäuser, Wartburg bei Eisenach. Schon von Weitem sahen wir die Schlange von DDR-Touristen. Sie sparten nicht mit Beschimpfungen übelster Sorte – wie „natürlich, die Ausländer haben Vorzug". Wir wurden an gedeckten Tischen empfangen und aufs Beste bedient. Gwozden und ich verzichteten und gingen inzwischen in den Raum, in dem der Teufel angeblich ein Glas Tinte an der Wand zerschellen ließ. Ein Stück davon ist heute ein beliebtes Sammelobjekt der Touristen. Der Gruppe enthielt ich das vor. So schnell wie möglich wollte ich den Ort verlassen.

Zwei Kradfahrer, von der DDR-Regierung beauftragt, folgten uns. Einen Aufenthalt an der Raststätte wollten sie verhindern, doch Gwozden erklärte, dass 10 Minuten genügten, aber dringend nötig wären. Das sahen sie ein und erlaubten es. Dann folgten sie uns bis zur Grenze und entließen uns mit einem Hupton.

Erleichtert erreichten wir Bayreuth. Nach einer Kaffeepause fuhren wir weiter nach Regensburg. Dort wurden wir mit Hallo begrüßt. Man hatte uns schon erwartet. Meine Gruppe verschwand im Kongressgewühl. Mit herzlichem Dank verabschiedete ich mich von Gwozden. Dann war ich allein.

Elfriede Kruse

La evoluo de la legado

En periodaĵoj mi legis superskribojn:

"Ekde la kojnoskribo (ĉirkaŭ 3200 antaŭ nia tempkalkulo) aperis sur la mondo pli ol 32 *milionojn* da libroj kaj 750 *milionojn* da eseoj. En la lastaj jaroj pli ol 100 *miliardojn* da interetaj aperaĵoj."

"Ĉiu kvina 15-jaraĝulo apenaŭ kapablas legi kaj la plej multaj gepatroj neniam lautlegas ion al infanoj."

"En la mondo 776 milionoj homoj nek povas legi nek skribi."

Ĉu temas pri katastrofo?

Iam mi vidis bildon, kiu forte imponis min: Estis monaĥo, kiu sidas antaŭ pupitro, legante sanktan skribaĵon. Li preskaŭ dronis en la libron. Per fingro li montris la vortojn, kiujn liaj lipoj formas. Mi nomis lin "Frato Bibliophilus" kaj ne forgesis tiun bildon.

Oni plendas, ke la gefiloj prefere promenas en la diĝita mondo anstataŭ legi ion presitan. Kompare kun frato Bibliophilus oni devas konstati la gigantan evoluon en la legokulturo. Frato Bibliophilus estas leganta en rekta dialogo kun Dio. Li ne legas por ekscii ion novan, sed estas en medita stato. En sia tempo estas la legado kvazaŭ preĝado. Post la eltrovo de la presado de libroj, (Gutenberg 1454) aperis la nova medio, kiu ĝisradike ŝanĝis la legadon. La leganto fariĝas kritika, dubas faktojn, kiuj ekzistas ĝis tiam kvazaŭ diodevenaj.

Lastatempe mi konstatis mire, ke mi ĉe la gazetlegado ofte komencas per la fino de artiklo! Kaj, laŭ emo, trans la mezo mi reiris al la komenco. Same dum la librolegado mi fuliumas iom antaŭen aŭ eĉ rigardi la finon. Mi ne plu legas linion post linio.

La informamaso fariĝis tro ampleksa.

Maljunaj legantoj preferas legi presitan tekston. Al homoj, pli junaj ol 20 jaroj, estas tute egale, ĉu la teksto estas en presita aŭ diĝita formo, gravas nur la enhavo. En la universitato profesoroj konstatis, ke la studentoj nur pene povas legi librojn. Ke ili la legitan tekston ne bone komprenas. Demandis eĉ studento: "Ĉu mi vere legu la tutan libron?"

En la komenco de la libropresado oni timis, ke la nova medio malfermas tro da sekretoj, aŭ falsas la verkojn de la malnovaj poetoj kaj filozofoj. Sed fine oni konstatis, ke la libropresado estas la "arto de la artaĵo", kiu al la homaro servas.

Mi relegis la migradon tra Brandenburg de Fontane. Mi estis same kaptita kiel tiam, kvankam la multaj longfrazoj kaj larĝaj priskriboj foje estas eĉ enigmaj penskonstruaĵoj.

En USONO oni timas pri «librokrepusko». Preskaŭ 60% de la usonanoj neniam tuŝas post la altlernejo denove libervole libron. Estonte demandos librovendisto sian klienton: Ĉu vi ŝatas la deziritan libron en presita, diĝita formo aŭ kiel aŭdlibro. Ĝi ekzistas ankaŭ sur legilo (Lesegerät). La legilo ne plu estas literotombejo, sed fleksebla instalaĵo.

En la novaj mondvastaj interret-bibliotekoj malaperas la limoj inter libroj, legantoj kaj aŭtoroj. Ĉiu uzanto de la interret-bibliotekoj moviĝas tra penso- kaj historioamaso. Kaj ĉiu uzanto povas aldoni proprajn ideojn. (*Mix your own story*). Inter la

tekstoj dancas moveblaj bildoj, kiel en la magia mondo de Harry-Potter.

Diĝitaj legiloj ne estas la lasta paŝo en la evoluo de la legado. Mi timas, ke iam la libroj estos nostalgiaj memoraĵoj pri dronita epoko.

Mi vidas mian fraton Bibliophilus. Trankvile kaj netuŝite de la tempevoluo li studadas la evangelion. En lia tempo, fine de la 15a jarcento estis la nombro de la legokapabluloj nur 3 %.

Frato Bibliophilus nur vidis sian libron. Li ne scias, ke baldaŭ ĉirkaŭ li la mondbildo dronos en ruinoj: Kopernikus pruvas, ke la tero turniĝas ĉirkaŭ la suno, Kolumbus eltrovos Amerikon kaj la monaĥo Luther ŝanceliĝos la katolikan kredon.

Mirige estas, ke oni legante forgesas, en kiu tempo oni troviĝas.

Ĝojigan legadon deziras Dieter Hartig

Iam mi kadukiĝos,

sed certe mi ne iros en maljunulejon. Mi preferas konstante resti sur plezurvetura ŝipo. La averaĝaj kostoj de maljunulejo estas (laŭ Ulla Schmidt) tage 200 €.

Mi studadis la oferton de la plezurvojaĝa ŝipo AIDA kaj konstatis, ke pasaĝero pagos nur tage 125 €! Tio signifas, ke mi gajnus tage 75 €.

Kion fari per tiu gajno?:

Doni trinkmonon. Ĉirkaŭ 10 € po tago.

Manĝaĵoj ja enkluzivas. Oni servus ĝin ankaŭ en la ĉambron (kabino). Tio signifas: mi povus ĉiutage matenmanĝi en la lito.

La AIDA disponas pri tri banejoj, granda ejo kun gimnastikmaŝinoj, senkoste agi en la grandlavejo kaj ĉiutage mi povas elekti inter diversaj spektakloj aŭ filmoj

Senkoste mi ricevas dentpaston, razilon, sapon kaj ŝampuon.

La personaro traktas min kiel kliento, ne kiel paciento. Por 5 € trinkmono po tago oni plenumas ĉiun deziron.

Konstante oni renkontas aliajn homojn.

Ĉu difektus televidilo aŭ lampo? Ĉu la matraco estas tro mola aŭ tro malmola? Ne estas problemo, la personaro volonte kaj senpere aranĝas la aferon.

Ĉiutage nova litotuko, mantukoj estas memkompreneblaj.

Se mi en maljunulejo falus kaj rompus ion, oni transportas min en malsanulejon kaj mi devas multe pagi. Sur la AIDA la ŝipkuracisto senkoste traktas min kaj mi ricevos ĝis la resaniĝo pli komfortan kabinon.

Ankoraŭ neniam mi aŭdis, ke la personaro malbone traktis pasaĝeron. En maljunulejoj la flegistinoj ne havas tempon dorloti nin.

La AIDA veturas kun vi al Ameriko, Afriko, Aŭstralio, Japanio, Asio kien ajn. La vivo estas agrabla sur la ŝipo. Tial mi plezure rezignas la maljunulejon. Krome, mi ne bezonas pagi ion por mia entombiĝo. Per mia lasta deziro mi decidis, ke post mia morto oni ĵetu min trans la balustradon en la maron.

Mi povus aldoni ankoraŭ multajn ideojn, sed la jam prezentitaj sendube konvinkas vin. Mi estas certa, ke vi, kara leganto, povas kalkuli kaj same kiel mi decidos travivi la lastan tempon de la vivo sur la AIDA. Kunigu kun mi. Ni amase ricevus certe bonan rabaton.

Ĝis revido sur la AIDA, *Dieter Hartig*

ALOIS HAUPENTHAL (1918-2009)

Kurz vor Weihnachten verstarb in seinem 92. Lebensjahr in Sulzbach/Saar Alois Haupenthal. Mit ihm verliert GEFA eines seiner ältesten Mitglieder. Seit er 1959 Esperanto erlernte, gehörte Haupenthal den deutschen und internationalen Eisenbahner-Esperantisten an, war Bezirksbeauftragter, organisierte Tagungen und Ausstellungen und nahm an vielen Treffen im In- und Ausland teil.

GEFA wird den Verstorbenen in guter Erinnerung behalten.

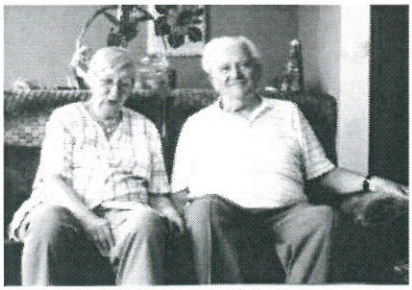

Margot und Alois Haupenthal beim 90. Geburtstag (Juli 2008)

Unser Kassierer **Karl Bernhard** feierte am 14. Januar seinen **75.** Geburtstag
Wir gratulieren und wünschen alles Gute!

Werner und Gertrud Lepke
feiern an 18. Mai ihr 70. Ehejubiläum, die
Gnadenhochzeit
Herzlichen Glückwunsch und viele gute Wünsche

Kalendaro

2.-9.4.2010 Printempa Semajno Internacia en St. Andreasberg, psi@esperanto.de, Tel. (03496) 558517

8.-15.5.2010 62a IFEF-Kongreso en Sofio, kozsu@freemail.hu

21.-24.5.2010 Deutsch-französischer Esperanto-Kongress in Kaiserslautern, gek2010@esperanto.de Tel. (0631) 6264907

Redaktfino por FE 2/2010 estos la 15.05.2010
Stiftung Bahn-Sozialwerk Zentrale Frankfurt am Main
Schriftleitung/redakcio: Fritz Lautenbach, Abtstor 21, 36037 Fulda
Tel. (06 61) 7 76 27, Fax (06 61) 3 02 96 92, E-Mail: fritzlautenbach@gmx.de